

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

T R A N S K R I P T

**NGA SEANCA SOLEMNE E KUVENDIT TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS ME
RASTIN E VIZITËS SË KRYETARIT TË KUVENDIT TË MADH TË TURQISË,
KËKSAL TOPTAN, TË MBAJTUR MË 6 KORRIK 2009**

**SA SVEÇANE SEDNICE SKUPŠTINE REPUBLIKE KOSOVA POVODOM
POSETE PREDSEDNIKA VELIKOG TURSKOG PARLAMENTA, KËKSAL
TOPTAN, ODRŽANE
6 JULA 2009. GODINE**

**KORRIK – JULI
2009**

TRANSKRIPT

NGA SEANCA SOLEMNE E KUVENDIT TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS ME
RASTIN E VIZITËS SË KRYETARIT TË KUVENDIT TË MADH TË TURQISË,
KÖKSAL TOPTAN, TË MBAJTUR MË 6 KORRIK 2009

E hënë, 6 korrik 2009, ora 13,00

Drejton seancën: Kryetari i Kuvendit të Republikës së Kosovës, zoti Jakup Krasniqi,

(Duartrokitje)

KRYETARI I KUVENDIT, Z. JAKUP KRASNIQI:

Të nderuar deputetë,

Po e hap seancën solemne të Kuvendit të Kosovës për nder të Kryetarit të Kuvendit të Madh të Turqisë, zotit Köksal Toptan.

I nderuar President, zoti Fatmir Sejdiu,

I nderuar Kryeministër, zoti Hashim Thaçi,

Të nderuar deputetë,

Të nderuar ambasadorë dhe përfaqësues të tjerë diplomatikë,

Zonja dhe zotërinj,

Më lejon i që edhe në emrin tuaj t'i dëshiroj mirëseardhje Kryetarit Toptan dhe Delegacionit të Kuvendit të Madh të Turqisë.

Kam nderin dhe kënaqësinë e veçantë t'i drejtohem mikut tonë, Kryetarit të Kuvendit të Madh të Turqisë, zotit Köksal Toptan.

Zoti Kryetar Toptan,

Ju përshëndes për zemërsisht dhe në emër të Kuvendit të Kosovës Ju uroj mirëseardhje në Republikën e Kosovës!

Dëshiroj personalisht t'ju falënderoj që iu përgjigjët ftesës për të vizituar Republikën e Kosovës.

Gjatë vizitës sime Turqisë para gjashtë muajve, Ju kam paraqitur të arriturat e Kosovës, sidomos pas shpalljes së Pavarësisë, por ardhja juaj këtu bën të mundur t'i shihni nga afër

ndryshimet e mëdha të Republikës sonë të re dhe t'i ndjeni ato, sepse e di që si mik yni, Ju u gëzoheni atyre sikur edhe ne vetë.
Për më tepër, duhet thënë me mirënjohje të thellë, që kontributi i Turqisë në bilancin e rezultateve tona është shumë i madh, prandaj e vlerësojmë lart.

Miqësia jonë, zoti Toptan, shkon përtej interesave reciproke të të dy vendeve dhe popujve tanë, duke i shërbyer stabilitetit rajonal, paqes e sigurisë dhe integriteteve evropatlantike.

Republika e Turqisë mike përbën për Kosovën partnerin strategjik të marrëdhënieve të gjithanshme dhe të bashkëpunimit të ngushtë në shumë fusha.

I nderuari, zoti Toptan, Kryetar i Kuvendit të Madh të Turqisë, ju ftoj që t'i drejtoheni me një fjalë organit përfaqësues të qytetarëve të Republikës së Kosovës dhe mysafirëve të ftuar. Ju faleminderit!

(Duartrkitje)

KRYEPARLAMENTARI TURK, KÖKSAL TOPTAN:

Sayın Meclis Başkanı,
Bağımsız Kosova Cumhuriyetinin Değerli Milletvekilleri,

Bağımsızlık ilanının ikinci yılında Kosova Cumhuriyeti'ni ziyaret eden ve sizlere hitap eden ilk Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı olmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum.

Ortak tarihi ve kaderi paylaştığımız kardeş Kosova halkına ve siz değerli Milletvekillere, Türk halkının ve Meclisimizin sevgi ve dostluk mesajlarını ileterek sözlerime başlamak istiyorum.

Şunu ifade etmeliyim ki, buraya geldiğimizden bu yana kendimizi evimizde hissetmekteyiz.

Heyetimize gösterilen konukseverlik ve yakın ilgiden dolayı teşekkür ediyorum.

Çok etnili ve demokratik Kosova'nın en güzel yansıması olan Yüce Meclis'ten Kosova halkına seslenirken, Kosova'nın bağımsızlığını bir kez daha en içten dileklerle kutluyorum.

Sayın Başkan,
Saygıdeğer Milletvekilleri,

Türkiye ile Kosova arasındaki tarihi ilişkiler, her türlü siyasi yaklaşımın ötesinde gücünü ortak geçmişimizden alan köklü kardeşlik ve dostluk bağlarını ifade etmektedir.

Yüzyıllara dayanan tarihi, kültürel ve beşeri birliktelik, bugün Kosova'nın ve kardeş Kosova halkının Türkiye açısından taşıdığı önemde kendini göstermektedir.

Türk halkı, Kosova çok acı günlerden geçerken kederinizi nasıl paylaştı ise, bağımsızlığın ilan edildiği gün de kardeş Kosova halkıyla aynı hisleri, aynı heyecanı paylaşmıştır.

Kosova'da Türk toplumunun varlığı ve Türkiye'de Kosova kökenli pek çok vatandaşımızın bulunması, ilişkilerimizin yoğunluğunu daha da arttırmaktadır.

Bağımsızlığımızın sembolü İstiklal Marşımızın yazarı, Milli Şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un babası Mehmet Tahir Efendi'nin Kosovalı olması da kültürel ilişkilerimize güç katan unsurlardan birisidir.

TİKA'nın (Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı) katkılarıyla milli şairimizin babasının doğduğu Suşitsa köyünde yaptırılan ve Mehmet Akif Ersoy'un ismini taşıyan okulun da ülkelerimiz arasında dostluk köprüsü olduğuna inanıyorum.

Türkiye, ortak tarihi, kültürel ve toplumsal değerlerle bağlı bulunduğu Balkanlar'da barış ve istikrarın korunmasına bir dış politika önceliği olarak her zaman büyük önem vermektedir.

Bölge ülkelerinin, geçmişten alınan dersleri, uyum ve işbirliği yönünde kullanarak kalıcı barışın sağlanması için ortak çaba sarf etmelerinde büyük yarar görüyoruz.

Balkanlarda huzur ve refahın tüm dünya için ne kadar önemli olduğunu son yirmi yıl içinde yaşadığımız acı tecrübelerle görmüş bulunmaktayız.

Bu çerçevede, Kosova Cumhuriyeti'nin toprak bütünlüğü ve istikrarı, Balkanlar'da ve Avrupa coğrafyasında barışın korunması bakımından uluslararası toplumun üzerinde hassasiyetle durması gereken bir konudur.

Çünkü Kosova'nın huzur ve istikrarı, aynı zamanda Balkanlar ve Avrupa barışının anahtarı durumundadır.

Türkiye, Kosova'nın Avrupa-Atlantik kurumlarına entegrasyonuna güçlü bir şekilde destek vermektedir.

Bu hedefe ulaşılması, işleyen ve etkin devlet kurumları oluşturarak ve geçmişin ağır yükünden arınmış bilinçli nesiller yetiştirerek, ayrıca çevresiyle diyalog içerisinde olan ve işbirliği yapan bir yapının bölge genelinde egemen kılınmasıyla mümkün olabilecektir.

Yine bu ortamın yaratılmasında başlıca sorumluluğun da bölge ülkelere ait olduğunun unutulmaması gerekmektedir.

Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,

Türkiye, Kosova’da, çoğulcu demokrasi, hukukun üstünlüğü, evrensel insan hakları ve azınlık haklarına saygı gibi çağımızın temel değerlerinin yerleştirilmesi ve geliştirilmesi gereğine inanmaktadır.

Ayrıca, Kosova ile komşuları arasında karşılıklı güven ve işbirliği ortamı oluşturulması gerektiğine büyük önem vermektedir.

Kosova Cumhuriyeti’nin milletler ailesinin, bölgesel barış ve istikrara katkıda bulunan sorumluluk sahibi bir üyesi olarak tüm komşularıyla iyi ve dostane ilişkiler kurma yönündeki tutumunu destekliyoruz.

Kosova, temel kurumlarını oluşturma ve işleyen çok etnili demokratik bir hukuk devletini hayata geçirme yolunda büyük mesafe kat etmiştir.

Anayasa Mahkemesi üyelerinin atanması da, Kosova’nın kurumsal yapısının güçlenmesi bakımından önemli bir adım olmuştur.

Bağımsızlık ilanından bu yana geçen sürede Kosova Cumhuriyeti’nin uluslararası toplumda giderek artan oranda kabul görmesi ve tanınmasından memnuniyet duyuyoruz. Kosova’nın IMF ve Dünya Bankası üyeliklerine kabulü de bu yönde kuvvetli bir mesaj olmuştur.

Dünyada büyük ilgiyle karşılanan Kosova’nın bağımsızlığının daha fazla ülke tarafından tanınması için Türkiye olarak ikili ilişkilerimizde ve uluslararası platformlarda etkin bir çaba içerisinde olduğumuzu bilmenizi isterim.

Türkiye, kardeş Kosova Cumhuriyeti’nin bugüne kadar sağladığı başarılarını devam ettirmesi için geçmişte olduğu gibi desteğini daima sürdürecektir.

Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,

İkili ilişkilerimizin parlamenter boyutu, ülkelerimiz ve halklarımız arasındaki bağların daha da güçlendirilmesine katkı sağlamaktadır.

Meclis Başkanı, Değerli Meslektaşım Sayın Jakup Krasniqi’nin Meclis Başkanlık Divanı üyeleriyle birlikte geçtiğimiz Ocak ayı başında ilk ziyaretlerini ülkemize ve Meclisimize yapmasından büyük mutluluk duyduğumuzu belirtmek isterim.

Bu ziyaret sırasında imzaladığımız işbirliği protokolü de parlamentolarımız arasındaki ilişkilere ivme kazandırmıştır.

Türk halkı ve onun temsilcisi olan Parlamentomuzun kardeş Kosova’ya karşı çok derin sevgi ve dostluk duyguları vardır.

Bunun en önemli kanıtı, parlamentomuzda oluşturulan Kosova Dostluk Grubu’na 544 milletvekilinden 384’ünün üye olmasıdır.

Elim bir helikopter kazasında kaybettiğimiz Dostluk Grubu Başkanımız Sayın Muhsin Yazıcıoğlu'nu burada anmak isterim.

Ülkemizin yetiştirdiği değerli siyasi liderlerden biri olan Merhum Yazıcıoğlu, Kosova'ya büyük önem vermiş ve parlamentolarımız arasındaki dostluğun güçlendirilmesi için yoğun çaba göstermiştir.

Mükemmel düzeyde seyreden parlamentolarımız arasındaki ilişkinin önümüzdeki dönemde daha da güçlenerek devam edeceğine inanıyorum.

Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,

İstikrar ve refahın sağlanması için ekonomik kalkınma vazgeçilmez bir unsurdur.

Bu çerçevede, uluslararası toplumun Kosova'nın gelişmesine ve kalkınmasına desteğini sürdürmesi büyük önem taşımaktadır.

Türk yatırımcılar artan oranda Kosova'ya gelerek ekonomik kalkınmaya katkılarını sunmaktadırlar.

Geleceğin kalkınmış Kosova'sının inşa edilmesi için hep beraber çalışmaya devam edeceğiz.

Bu bağlamda önümüzdeki dönemde de Kosova'nın başta gelen ticaret ortaklarından biri olmayı sürdüreceğimize inanıyoruz.

Geçtiğimiz ay içerisinde Priştine'de imzalanan Ekonomik İşbirliği Anlaşması, Türkiye ile Kosova arasındaki ekonomik ilişkilerin hukuki zemine oturtulması bakımından önemli bir dönüm noktası olmuştur.

Kosova'nın ekonomik ve sosyal kalkınmasını tamamlayarak uluslararası toplum içinde hak ettiği yeri alması başlıca dileğimiz ve beklentimizdir.

Bildiğiniz üzere, Kosova'nın kalkınması yönünde, önümüzdeki üç yıllık bütçe planlamaları göz önünde bulundurularak, uluslararası toplumun Kosova'ya yapacağı bağışların ele alındığı Bağışçılar Konferansı'nda Türkiye, 30 milyon Euro ayni yardım taahhüdünde bulunmuştur.

Bu çerçevede, devam eden diğer yardımların yanı sıra söz konusu taahhüdümüzü tüm Kosova'da eğitim, sağlık ve altyapı projelerine yönlendirmeyi öngörmekteyiz.

Sayın Başkan,
Saygıdeğer Milletvekilleri,

Ekonomik ilişkilerin gelişebilmesi için uluslararası ticaret büyük önem taşımaktadır.

Kosovalılara, uluslararası seyahatlerde kolaylık sağlanmasının ekonomik hayata doğrudan katkıda bulunacağı açıktır.

Bu çerçevede Ocak ayında Priştine’de imzalanan Vize Muafiyet Anlaşması’nın Haziran ayı başında yürürlüğe girmesinden büyük memnuniyet duyuyoruz.

Artık Kosova Cumhuriyeti pasaportu sahibi Kosovalılar Türkiye’ye vizesiz seyahat edebilmektedirler.

Ülkelerimiz arasında önümüzdeki dönemde yapılacak karşılıklı üst düzey ziyaretler ve işbirliğimizin tüm alanlarını kapsayacak şekilde tamamlanacak anlaşmalarla ilişkilerimizin hukuki zemininin de güçlendirileceğini düşünüyoruz.

Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,

Türkiye, Kosova’nın ekonomik kalkınmasının yanı sıra güvenlik ve istikrarının sürdürülmesine de büyük önem vermektedir.

1999 yılından itibaren BM ve AB’nin buradaki görev güçleri nezdinde faaliyet gösteren asker, polis ve uzmanlarımız aracılığıyla Kosova’ya güvenlik alanında sağladığımız katkıları, ihtiyaç duyulduğu sürece devam ettireceğiz.

Bu ülkeyi vatanları olarak gören ve tüm kurumlarıyla sahiplenen Kosovalı Türkler, tüm Kosova halkıyla ortak bir kaderi gururla paylaşmaktadırlar.

Kosovalı Türklerin siyasi hayatta bir istikrar unsuru olarak yer almaları bizleri memnun etmektedir.

Kosovalı Türkler, Türkiye ile Kosova arasındaki ilişkilerde köprü olmakta ve Kosova’ya her türlü katkıyı sağlamaya çaba göstermektedirler.

Şu anda Kosova Hükümetinde bir bakan ve Meclis’te üç milletvekiliyle temsil edilen Türk toplumunun, Ahtisaari planıyla garanti altına alınan çok etnili, çok kültürlü Kosova için olumlu bir örnek teşkil ettiğini düşünüyoruz.

Ahtisaari planının uygulamaya geçirilmesinin, yasal düzenlemeler kadar önem taşıdığına inanıyoruz.

Bu bağlamda, Kosova yönetiminin Türkçenin ve diğer topluluk dillerinin kullanımı konusundaki çabalarından duyduğumuz memnuniyeti de özellikle dile getirmek istiyorum.

Türkiye-Kosova dostluğunun gün geçtikçe daha da güçleneceğine inancımız tamdır.

Türk ve Kosova halkları arasındaki kardeşlik geleceğe doğru aynı kuvvetle taşınacaktır.

Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,

Sözlerime son verirken, Sayın Başkana ve Yüce Kosova Meclisi'ne, bana bu fırsatı verdikleri için teşekkürlerimi ve en iyi dileklerimi bir kez daha sunmak istiyorum.

Bağımsız genç Kosova Cumhuriyeti, Kosova halkının ortak azim ve sağduyusunun sonucudur.

Kosova Cumhuriyeti'nin, Balkanlarda kalıcı barış ve istikrar doğrultusunda oynamakta olduğu olumlu rolü sürdüreceğine inanıyoruz.

Kosova halkını temsil eden sizlere, Yüce Kosova Meclisine en derin saygılarımı sunarım.

(Duartrokitje frenetike)

KRYETARI I KUVENDIT Z. JAKUP KRASNIQI:

Në emër të deputetëve të Kuvendit të Republikës së Kosovës dhe në emrin tim personal, falënderoj Kryetarin e Parlamentit të Madh të Turqisë, zotin Toptan, për fjalën e ngrohtë dhe miqësore që mbajti para nesh.

Të nderuar të pranishëm, shpall të përfunduar Seancën e sotme solemne. Ju faleminderit dhe mirupafshim!

Përgatiti:
Njësia e Transkripteve